

1.

Engari te titi e tangi haere ana, e
 Whai¹ tokorua rawa raua;
 Tena ko au nei, e manu e
 Kei te hua² kiwi i mahue i te tawai;
 Ka toro te rakau kai runga e,
 Ka hoki mai ki te pao,
 Ka whai uri ki ahau.

2.

Noku koia ko te wareware, ra
 Te whai au te tira haere no Te Hirau³
 Whakangaro ana nga hiwi maunga ki Huiarau,⁴
 Kia ringia ki te roimata, e,
 Ko te rere au ki Ngauemutu⁵ ra e.

3.

Ko au anake⁶ ra i mahue nei, e,
 Hei heteri kiritai ki te Matuahu;⁷
 Hai titiro noa atu ki waho ra, e,
 He waka heera e rere atu ra.
 Whakatika rawa ake ki runga ra, e,
 Ka momotu ki tawhiti,
 Ma wai ia ra e whai atu?

HE WHAKAMARAMA:

¹Whai.—Ki etahi e penei ana: "Tau tokorua rawa raua."

²Te hua kiwi.—E kiia ana whakawhanau ai te kiwi, ka whakatakoto i tana hua ki roto i nga pakiaka tawai, ka waiho atu i kona, mana atu e paopao. Na i te roa ka toro nga pakiaka o te rakau ra, ka kopetia te hua ra, ka pakaru. He manu moke te kiwi; engari te titi, he manu ngahau, ka rere tapui.

³Te Hirau.—He wahine.

⁴Huiarau.—Ko te pae maunga e tu ra i te taha hauauru o Waikaremoana.

⁵Ngauemutu.—He wai rere kei Ruatahuna.

⁶Au anake.—Ka ruahinetia a Mihikitekapua ka mahue i ana tamariki ki te Matuahu.

⁷Te Matuahu.—He pa tawhito kei Waikaremoana.

19.—HE MATAKITE (papa).

NA MAUNGAHARURU (Tuhoe).

Ko tenei waiata kua taia ki te pukapuka a Hori Kerei, e kiia nei ko "Nga Motatea." Kei reira ano e kiia ana, he mata. I korerotia ano taua waiata e Paitini Wi Tapeka ki a Te Peehi, na reira nga whakamarama o te take mai o taua matakite. E ki ana a Paitini na Maungahruru i tito; he matakite na te atua nei na Parehouhou mo te whawhai ki te Waimana, ki a Ngati-Awa, ki a Te Whakatohea. Ko te kaupapa i whaia ko ta Hori Kerei, ko te mea tera e tino rangona ana, e waiatatia ana, engari ko nga ingoa i waiho i ta Paitini:—